မြေခဲတောင်ကျေးရွာ

မကွေးတိုင်းဒေသကြီး ၊ ပခုက္ကူခရိုင် ၊ ရေစကြိုမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း (၂၀၂၀ – ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ရေစကြိုမြို့နယ် ၊ ကိုင်းမကြီးကျေးရွာအုပ်စု ၊ မြေခဲတောင်ကျေးရွာ

(သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန ၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

မာတိကာ ၂
စကားချီး ၅
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်
၁။ နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇
၂။ **ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ** ၈
၃။ ကျေးရွာလူမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ၉
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ–ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု ၉
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု ၁၀
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ ၁၀
(င) ပညာရေး နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ ၁၀
(စ) ကျား/ မ ဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု ၁၀
၄။ ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများ ၁၁
၅။ ကျေးရွာ၏ နှစ်အလိုက် စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ၁၃
၆။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၁၄
၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ အထောက်အကူပြုဇယားများ
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ ၁၆
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း ၁၆
(ဂ) ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၁၆
(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ ၁၆
၈။ စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပျက် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း နှင့် အကဲဖြတ် သုံးသပ်ခြင်း
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၁၇
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း ၁၇
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ ၁၈
ဇယား(၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား ၂၂
ဇယား(၂) စီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေးအမှတ်ပေးဇယား ၂၃
ဇယား(၃) စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ကာလ ၂၄
၉။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ
ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ ၂၅
ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား ၂၆
ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခ နှုန်းထား ၂၉
ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု ၃၀

ဇယား (၅) ခေတ်သတ္တု နှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ ၃၁
ဇယား (၆) ဥစ္စာနေအဆင့် အခြေအနေ ၃၁
ဇယား (၇) ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ ၃၂
ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ ၃၃
ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ ၃၃
ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ ၃၅
ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ ၃၆
ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ ၃၇
ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု ၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု ၃၈
ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ ၃၈
ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း ၃၉
ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု ၃၉
ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၀
ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ ၄၁
ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ ၄၂
ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၂
ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ ၄၄
ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ၄၅
ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ ၄၆
ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ ၄၇
ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း ၄၈
ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ ၄၈
ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ၊ ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ ၄၉
ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း ၄၉
ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ ၅၁
ဇယား (၃၀) မူလတန်း ၊ အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း ၅၁
ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း ၅၂
ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ၅၂
ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ ၅၃

	ဇယား (၃၄)	အဖြစ်များသော ရောဂါများ	၅၄
	ဇယား (၃၅)	လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	၅၄
	ဇယား (၃၆)	ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	၅၅
	ဇယား (၃၇)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု	၅၅
	ဇယား (၃၈)	အိမ်သာ အမျိုးအစား	၅၆
	ဇယား (၃၉)	ကျား – မ ရေးရာ	၅၇
	ဇယား (၄၀)	ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ	၅၈
	ဇယား (၄၁)	ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ	၅၉
	ဇယား (၄၂)	ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၆၀
	ဇယား (၄၃)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ	၆၀
	ဇယား (၄၄)	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ	၆၁
	ဇယား (၄၅)	ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ	၆၁
	ဇယား (၄၆)	ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ	၆၂
	ဇယား (၄၇)	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများ လက်လှမ်းမီမှု	၆၂
	ဇယား (၄၈)	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	၆၃
၁၀။	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကွင်းဆက်များ		၁၈
၁၁။	စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း		၁၉

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၀/၂၁ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၄/၂၅ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ ငါးနှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ မြေခဲတောင် ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာ သူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် သမဝါယမနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုး ပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ရေစကြိုမြို့နယ် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များ နှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါ သည်။ ဤစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင် သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ် များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင် သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ရေစကြိုမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ရေစကြိုမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ
မြေခဲတောင်ကျေးရွာ
ရေစကြိုမြို့နယ်

လ၊ ၂၀၂၁ ခုနှစ်။

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည် ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာ များရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာ ကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(က-၁) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိက

ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့်၎င်းတို့၏ စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက် ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမို သိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက် ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမို သိရှိ လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီ များကို အခြေခံကာ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်း အခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လက်တွေ့ အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိ ရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ် မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျေးရွာသည် ရေစကြိုမြို့ အနောက်တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိပြီး ရေစကြိုမြို့နှင့် (၁၂) မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ ရွာ ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေများမှာ ကုန်းတစ်ပိုင်း၊ ကျွန်းတစ်ပိုင်း ရှိသည့် အတွက် ကိုင်းကျွန်းမြေနှင့် ယာမြေများ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း များမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်၍ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့အပြားသို့ အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပါသည်။ ရွာ၏ လမ်းအခြေအနေများမှာ တောင်ကမူလေးများ ရှိသဖြင့် ညီညာပြန့်ပြူးမှု မရှိဘဲ လမ်းများမှာ မိုးရေစီးများကြောင့် ချိုင့်ခွက်

များ၊ လမ်းစောင်းများ ရှိသဖြင့် သွားလာရခက်ခဲပါသည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် လက်မ မှာ ၃၀ မှ ၅၀ ဝန်းကျင်ခန့် ရှိပြီး ယာမြေများမှာ နွေရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ စိုက်ပျိုး နိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ ယာမြေများတွင် ပဲစဉ်းငုံ၊ နှမ်း၊ ပဲတီစိမ်း၊ နံ့စားပြောင်းများ အဓိက စိုက်ပျိုး ကြပါ သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ယာမြေသာဖြစ်သဖြင့် မိုးကောင်းစိုက်ပျိုးမြေဖြစ်ခြင်းကြောင့် မြေဆီအသင့် အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာသည် သဘာဝသယံဇာတ မထွက်ပါ။ ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးမြေ အများစုမှာ မိုးကောင်းသောက် ယာမြေများ ပိုင်ဆိုင်သည့် ဧကမှာ (၅၀၀)ဧက ရှိပြီး လယ်မြေ(၅၀)ဧက၊ စုစုပေါင်း(၅၅၀)ဧကဖြင့် အဓိကအသုံးပြုကြပါသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး နိုင်သည့် ဧကမှာ (၅၅၀) ဧကရှိပြီး မြစ်ရေကျပြီးချိန် ယာမြေများတွင် နှမ်း၊ ပဲတီစိမ်း၊ နံ့စားပြောင်းများကို အဓိက စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ အခြားမြို့မှ ချည်ငင်ဝယ်ယူပြီး ရွာတွင် ယက္ကန်းလုပ်ငန်း ရက်လုပ်ကြပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၄၄၅) စုနှင့် ကျား (၈၂၅) ၊ မ (၉၅၁)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၁၇၇၆) ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၅) ဦးရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင် ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏ (၈၀%) ခန့်ရှိသဖြင့် လူသား အရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြား ပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ

တောင်သူလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ ယက္ကန်းလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ် လုပ်ငန်း များကို အဓိက လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မြေခဲတောင်ကျေးရွာ အိမ်ထောင်စု (၄၄၅) စု ရှိသော်လည်း လုံးဝ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ခြင်းမရှိသော အိမ်ထောင်စု (၅)စုမှာ ဆွေမျိုးများမှလည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေများမှလည်းကောင်းအထောက်အပံ့ယူ၍ စားသောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ အဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ (၅၆.၁၇) ရာခိုင်နှုန်း သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန် ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့် ခံယူကြပြီး (၁၁.၂၃) ရာခိုင်နှုန်းသည် ချမ်းသာသည့် အဆင့်၊ (၂၂.၄၇) ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကိုင်းကျွန်း၊ လယ်ယာ မြေပိုင်ဆိုင်မှု ၊လက်လှမ်းမီမှု၊ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု တို့ကြောင့် ကျေးရွာ စီးပွားရေး အနေအထားမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသော လယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြား ပြည်ပနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော အလုပ်သမား များ ၊ မြေပဲခွဲစက်၊ ပြောင်းရိုးစဉ်းစက် စသော အသေးစား လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဈေးရောင်းသော အိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းအိမ်ထောင်စု အချို့လည်း အသင့်အတင့် အဆင်ပြေကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံး

ဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်ပိုင်ဆိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ် လက်စားများ၊ မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ အများအပြား ပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု နှင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူများ များပြားကြပြီး မိုးခေါင်သည့် အချိန်တွင် ယာလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိကြ ခြင်းကြောင့် တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ယက္ကန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

တောင်သူလုပ်ငန်းများ ရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် မြွေအန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့တတ်ခြင်း၊ ကျေးရွာ၌ ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းရှိသော်လည်း ကာကွယ်ဆေးများမှာ ဆေးခန်း၌ ထိန်းသိမ်းထားရန် လိုအပ်သော ပစ္စည်းများ မရှိခြင်းကြောင့် မလိုအပ်ဘဲ အသက် ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ရခြင်း၊ လွယ်ကူစွာမီးမဖွားနိုင်သော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ အနီးဆုံးတိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ရာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရခြင်း၊ အရေးပေါ် လူနာများ နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ သွားရာတွင် အချိန်မီ မရောက်နိုင်သဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးရခြင်း စသည့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ရ ပါသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ မသန်စွမ်း(၇)ဦး ရှိသော်လည်း မိသားစုနှင့်အတူ နေထိုင်ခြင်း၊ မိသားစုနှင့်အတူ မနေထိုင်သော်လည်း သားသမီးများ၏ စောင့်ရှောက်မှုရရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် မသန်စွမ်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ရွာပြင်ပသို့ သွားရောက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် အလုပ်များ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့် လူငယ်လူရွယ်များသည် လိင်မှ တဆင့် ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများ ၊ အရက်နှင့် မူးယစ် ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အန္တရာယ်တို့ ရှိတတ် ကြသည်။ လူငယ်များ ဆိုင်ကယ်များ မဆင်မခြင် မောင်းနှင်မှုကြောင့် ထိခိုက်မှုများ ရှိကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသူ/သားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန် ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝ၍ သင့်တင့်မျှတမှု ရှိကြပါသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြ သည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါမှာ ကလေးငယ်များတွင် ဖြစ်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရ သည်။ ကျေးရွာ သူ/သားများသည် တကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရရှိနိုင်ရန် ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါက ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ပို၍ တိုးလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုးရေလှောင်ကန်ပြုလုပ်၍ ရေသိုလှောင်ထားပြီး မြေခဲတောင်တမံမှ တွန်းပို့စနစ်ဖြင့် ရေလှောင်ကန် မှတစ်ဆင့် ကျေးရွာတွင်းသို့ အိမ်တိုင် ရာရောက် ရေပိုက်လိုင်းဖြင့် အသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ကလေးငယ်များမှာ အလယ်တန်းကျောင်း ရှိသဖြင့် ကျောင်းနေ အရွယ် ကလေးများသည် ပညာကို အလွယ်တကူ သင်ယူနိုင်ပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအတွက် မိမိကျေးရွာ တွင် တောင်သူလုပ်ငန်းသိမ်းပြီးပါက ယက္ကန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာ သူ/သားများမှာ စာများ ရေး/ဖတ်နိုင်ကြပါ သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု အနေအထားမှာ လွပ်လပ်မှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မ အကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံ ခြင်း ကိစ္စများ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့် အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာ ရရှိသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၊ အလယ်တန်းအဆင့်၊ အထက်တန်းအဆင့် နှင့် တက္ကသိုလ် အဆင့်များအထိ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေး အရေအတွက်ထက် များနေ ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးများ အတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုရကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်သားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများ သည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်း လျက်ရှိသည်။ ကျားမတန်းတူ ညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူ ညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမို အထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၂)ဖွဲ့ ရှိကြသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက် မှု အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နာရေးတစ်ခုအတွက် ဆင်းရဲပြီး ငွေကြေးမတတ်နိုင်သူများကို နာရေးကူညီမှု အသင်းမှ ကျပ်(၂၀၀၀၀ိ/-) ထောက်ပံ့ပြီး ပစ္စည်းများကို အခမဲ့ကူညီ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာ့ အသေးစား ငွေကြေး အဖွဲ့ရှိပြီး ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်လျက်ရှိ သည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများကို စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရှိပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမို တိုးတက် ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် ကိုင်းကျွန်းမြေ၌ ကုလားပဲ၊ CPပြောင်း၊ ပဲတီစိမ်းကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပြီး ယာမြေများတွင် ပဲစဉ်းငုံ၊ နှမ်း၊ ပဲတီစိမ်း၊ နံ့စားပြောင်းများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဒေသန္တရနှင့် ကြက်၊ ဆိတ်၊ ဝက်များကို တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများ အနေဖြင့် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေကို အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်သောကြောင့် ငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှားလျှင် အတိုးနှုန်း မြင့်မားသဖြင့် တပိုင်တနိုင် သာ မွေးမြူကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးနှင့် ယက္ကန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြပါသည်။ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများရှိပြီး နေ့စားအလုပ်များ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက် ဗျက်ထိုးဈေးသည်များ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ပဲခွဲစက် များကို အင်ဂျင်စက်ဖြင့် လည်ပတ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးများကျဆင်းလာနိုင်ပြီး တောင်သူများ အနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများအစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားလာကြပါသည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲမှု တွင်လည်း ပလတ်စတစ်အိတ်ခွံ ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဘူးခွံများ စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းဖြစ်၍ အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါတစ်ရံ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ နွေရာသီတွင် လေပြင်းမုန်တိုင်း များလည်းကျရောက် တတ်ပါသည်။ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်း သဘာဝ အန္တရာယ်တစ်ရပ် ကြုံတွေ့ရ မြဲဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေး သောချေးငွေကို ယူကြရပြီး (၁)ကေလျှင် (၁)သိန်းခွဲနှုန်းဖြင့် အများဆုံး (၅)ကေအထိ ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများပါဝင်သော ပတ်မြန်မာအဖွဲ့နှင့် စထာပနာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ချေးငွေများကို ထုတ်ချေးပေးကာ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်များကို အသင်းဝင်များအတွက် ထောက်ပံ့ငွေများ အနည်းငယ် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် ချေးငွေများကို မိသားစု၏လိုအပ်သော အခက်အခဲမျိုးစုံဖြင့် ချေးငွေယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်မှုများပြားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ မိသားစု အားလုံး သည် အကြွေးယူထားကြရပြီး မိသားစုတစုတွင် အနည်းဆုံး (၂)သိန်းမှ အများဆုံး(၁၀) သိန်းထိ ယူကြရကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် အလယ်တန်းစာသင်ကျောင်းရှိပြီး ယခုသင်ကြားနေသည့် ကျောင်းဆောင်မှာ (၁၇'×၃၆'×၁၂') ရှိပြီး ကွန်ကရစ်ခင်း၊ အုပ်ကာသွပ်မိုးဖြင့် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် စာမတတ်သူ မရှိပါ။ကျောင်းနေ အရွယ်ကလေးများ မူလတန်းမှ အလယ်တန်းအထိ ပညာရေးကို လွယ်ကူစွာ သင်ယူနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် ကျောင်းဆောင်၊ ပရိဘောဂများနှင့် ဆရာဆရာမများ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ အစိုးရခန့် ဆရာ/ဆရာမ (၁၂)ဦး ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိပါသည်။သို့သော် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာ မရှိသည့်

အတွက် ကျေးရွာထဲတွင် ငှားရမ်းနေထိုင်ရန် မလွယ်ကူသဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း များအတွက် ဝန်ထမ်းအိမ်ရာများ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ပခန်းကြီးတိုက်နယ်ဆေးရုံ နှင့် ပခုက္ကူမြို့နယ်ဆေးရုံ များသို့ သွားရောက်၍ ကျန်းမာရေးဆေးကုသမှု ခံယူကြပါသည်။ ကျေးရွာသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖြင့် လျှစ်စစ်မီး အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သန့်ရှင်းသော သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။ စာသင်ကျောင်းများတွင်လည်း ယင်လုံ အိမ်သာ များ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်သည့် နေရာ မရှိသော်လည်း ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ ခြင်းခတ်ခြင်း အားကစားများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မြေကွက်လပ်အား ဘောလုံးကွင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ကျေးရွာမှ လူငယ်များသည် လူမှုရေးလုပ်ငန်း များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးပွဲများတွင် လူငယ်များ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကပြဖျော်ဖြေပွဲများတွင် ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို လူကြီး လူငယ်များ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်းများအား ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဆောင်ရွက်ထားရှိပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်မွမ်းမံလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ၊ ထော်လာဂျီများ၊ လယ်ထွန်စက်များ၊ လက်တွန်းထွန်စက်များ ၊ နွားလှည်းများ အသုံးပြု မောင်းနှင်နိုင်သည်။ သို့သော် တောင်ကမူလေးများ များပြားပြီး အိမ်ဝိုင်းများမှာ လမ်းထက်မြင့်နေဖြင့် မိုးရာသီတွင် ရေစီးကြောင်းများကြောင့် လမ်းများတိုက်စား ပျက်စီးမှုများရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင်းလမ်း ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်းသည် ဦးစားပေးစီမံချက်အဖြစ် ရေးဆွဲတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်နှင့် (၂)မိုင်ဝေးသော ပခန်းကြီးကျေးရွာတွင် ရှိသဖြင့် တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်မှုများ နှင့် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်ပြီး သတင်းအချက် အလက်များ အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှု ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်း အမြစ်များ အတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေး အန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့် ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ နွေရာသီတွင် မီးဘေး လုံခြုံရေး အတွက် အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ကိုလည်း

ဖွဲ့စည်းထားပြီး မီးကင်းတာဝန်များကို အဖွဲ့ခွဲ၍ လှည့်လည်၍ မီးဘေးအန္တရာယ်သတိပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက် နိုင်မှု မရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါး ပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အနားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီး အသုံးပြုရသဖြင့် ကျောင်းသူ/သားများအတွက် ကျောင်းစာများပြုလုပ်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းစွာ ရရှိခြင်း၊ တီဗွီနှင့်စလောင်းများရှိခြင်းကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ကြိုတင်သိရှိ နိုင်ခြင်း၊ အထွေထွေဗဟုသုတများ ရရှိခြင်း စသည့်လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မား လာရေးအတွက် အထောက်အကူ ပြုနေပါသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များ ဖြစ်ကြသော်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများတတ်ရောက်နိုင်ခြင်း အားနည်းပါသည်။ မိရိုးဖလာ တောင်သူလုပ်ငန်းများကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် ကိုင်းကျွန်းမြေများ ဖြစ်သဖြင့် မြေဆီ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း ယာမြေများမှာ မိုးကောင်းသောက်မြေများဖြစ်သဖြင့် တောင်သူများမှာ (၁၂)လရာသီစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရှိပါ။

တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေး ဆောင်ရွက်ကြခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးအတွက် မွေးကုဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သဖြင့် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုရှိသဖြင့် သတင်းအချက်အလက်များအတွက် အသုံးပြုနိုင် ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာရှိ ယာမြေ/ကိုင်းကျွန်းမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်မှအပ အခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေများကို ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မရှိသည့်အတွက် တောင်သူဦးကြီးများမှာ အကျိုးအမြတ်အများဆုံးရရှိနိုင်သော သီးနှံများကိုသာ ရွေးချယ်၍ သီးထပ်၊ သီးညှပ်များ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေး အချို့ကို ခံနိုင်သော ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ်သောကြောင့် သီးနှံများ အထွက်နည်းခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု မလွယ်ကူသဖြင့် သီးနှံများ ဈေးကောင်း မရခြင်း၊ သယ်ယူစရိတ်များပြား ခြင်းများ ကြောင့် စီးပွားရေးဖြစ်ထွန်းမှု နည်းပါးသည်။စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်မှု နည်းပါးခြင်း၊

ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အစီအစဉ် မရှိသေးသဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှား နှိမ်နင်းရေးကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဘဏ်များမှ ကျေးရွာအရောက် ဝန်ဆောင်မှုပေးသော စနစ်လည်း မရှိခြင်းကြောင့် ချေးငွေလိုအပ်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘက်များမှ ငွေချေးရန် စာရွက်စာတမ်း လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်ရာတွင် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့ရ တတ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း စီမံချက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်-

(၁) ကျေးရွာလူထု စည်းလုံးစွာဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြင့်တင်ခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများ ရရှိခြင်းမှ တဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေး အနေအထားကို တိုးတက်လာစေရမည်။

(၂) လူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှ တဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(၃) ကျေးရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားလာမှုမှ တဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများ တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(၁) ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းများအားလုံး တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေများ ရရှိလာပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၃) အုတ်ရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ပေးပါက မိုးရေများလှောင်ထားနိုင်ပြီး ကျေးရွာ မှ ရေများဖူလုံစွာ သုံးစွဲနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ အကြံပေး အဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှု ပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အစီစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်ကျေးရွာသူ/သားများကို ကိုယ်တိုင်အား ထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို ပြန်လည် စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို လည်း သတ်မှတ် ကာလအတိုင်း ပုံမှန် စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေး စီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် နှမ်း၊ ပဲတီစိမ်း၊ နံ့စားပြောင်း စသည်တို့ကို သီးထပ်သီးညှပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းရေးအတွက် နည်းပညာရရှိရေး လိုအပ် ပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းချသည့် ပုဂ္ဂလိက အရောင်းဆိုင်များကို မှီခို အားထားမှု ပိုများသည် ။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများ အပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေး နည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်ချေးငွေလုပ်ငန်းများကို ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီး များအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန် စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ် သင့်ပါသည်။

အထူးသဖြင့် လယ်သမားနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် အသေးစား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အထိုက်အလျောက် များပြားသည့် ချေးငွေများ လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေအပေါ် ကာလတိုသတ်မှတ်ထား သည့် အတွက် သီးနှံပေါ်ချိန်နှင့် မကိုက်ညီ၍ ပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း၊ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ရှည် ဘဏ်ချေးငွေများ လိုအပ်ကြပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှု/လက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာ ရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများ ရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု နည်းပညာ ၊ ဈေးကွက် ၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုးကွဲပြား နေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှုလက်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်း)အတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာမှ အသေးစား လုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက် အကူပြု အဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ် ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် အချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေး ဝန်ထမ်းအချို့ပါဝင်မည် ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်ဒေသမှသည် ကျေးရွာအထိ လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် နားလည်ပါသည်။၎င်းစီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ ပါဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ခွင့်ပြုထားသော ဦးစားပေး စီမံချက်များသည် ပြီးပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ ၎င်းရေးဆွဲသွား မည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်မှုများ မရှိပါက ပြောင်းလဲမှု မရှိနိုင်ဘဲ ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ ငါးနှစ်တာကာလ အတွင်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို ရေးဆွဲထားသည့် အစီအစဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သောစီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြု ပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(Functional Classification)

- ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ် နည်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက် စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ- ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure)ဥပမာဆွေးနွေးပွဲ၊သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထား ပါသည်။ ကျေးရွာလူထု သည် နှစ်သက်ရာ အမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေး အစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံ ချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား NGO, INGO,များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီ များ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မှိုက်ပင်ကုန်းကျေးရွာသည် ပွင့်လင်း ရာသီတွင်သာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် အဆင်ပြေသည့်အတွက် စီမံချက်နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြသွားပါမည်။

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီသည် အချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက် ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထား သော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက် ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထားခြင်း မရှိပါ။

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည် ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေ အပ်နှင်း ၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် မိမိတို့ကျေးရွာရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား ကောင်းမွန်တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့များကလည်း ကျေးရွာ၏ ကုန်ထုတ်လမ်း ကို ရရှိအောင် အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းများကိုလည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်အရ မိမိကျေးရွာမှ တတ်နိုင် သလောက် ငွေကြေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းများကလည်း ကုန်ထုတ်လမ်း ကို အမြန်ဆုံးရရှိအောင် နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအား ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ တင်ဒါခေါ်ယူရမည့် လုပ်ငန်းများလည်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ တင်ဒါခေါ်ယူရာတွင် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ၊

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု အမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီး ကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျေးရွာရှိ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထား သောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စရပ်များတွင် ကြီးကြပ်ရမည့် တာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ယူရပါမည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ခွဲဝေ ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုခြင်းစီအတွက် ရေရှည်တည့်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိသွားပါမည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်း အလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အား လုပ်ငန်းတာဝန်များ ခွဲဝေဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

မြေခဲတောင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ရည်ရွယ်သည့် အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စု များ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရန် ဆန္ဒရှိပါသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး ရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နေ သော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်း အချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်

အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး တွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှု များ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့ များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေး တင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ –

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့်သက်ဆိုင်သောမြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများ၊

- သတင်းမီဒီယာများ၊
  ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစ ကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ရေစကြိုမြို့နယ် ကိုင်းမကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ မြေခဲတောင်ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား

.၉.၂၀၂၂

စဉ်	လက်ရှိအခြေအနေ အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ	အခက်အခဲပြဿနာများကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ ဖြစ်မည့် အခြေအနေ ကောင်းများ	အတားအဆီး အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများ	အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ သွားလာရန် ခက်ခဲခြင်း	မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း	မူလမြေသားလမ်း ရှိနေခြင်း	မိုးများစွာ ရွာသွန်းချိန်များတွင် ရွှံ့ဗွက်ထူခြင်းနှင့် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း	ဂဝံမြေများ ဝယ်ယူ၍ ရွာသားများမှ ပူးပေါင်းလုပ်အားဖြင့် ခင်းခြင်း	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း
၂	သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းခြင်းနှင့် တိရိစ္ဆာန်များ ရောဂါပိုးကျရောက်ခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များ မှန်ကန်မှု မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ အားနည်းခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနများရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာများ ရရှိခြင်း	သဘာဝဘေးဒဏ်နှင့် ပိုးမွှားများ အန္တရာယ်ကျ ရောက်ခြင်း နှင့် တိရိစ္ဆာန်များတွင် ဒေါင့်သန်းရောဂါနှင့် ခွာနာလျှာနာရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ကိရိယာများ၊ သွင်းအားစုဓါတ်မြေဩဇာနှင့် သဘာဝပိုးသတ်ဆေးများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးနည်းပညာများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း
၃	တမံရှိသော်လည်း ကျေးရွာအနှံ့ ရေလုံလောက်စွာ မရောက်ခြင်း	တမံရေအား ရွာသူ/သားအားလုံး လွယ်ကူစွာ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း	တမံရှိခြင်း	ရန်ပုံငွေမလုံလောက်ခြင်းနှင့် နည်းပညာ အားနည်းခြင်း	တမံမှ အုတ်ရေကန်သို့ ရေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	အုတ်ရေလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း

ရေစကြိုမြို့နယ် ကိုင်းမကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ မြေခဲတောင်ကျေးရွာမှ အဆိုပြုသော စီမံချက်များအတွက် ဦးစားပေးအမှတ်ပေးဇယား

.၉.၂၀၂၁

စဉ်	စီမံချက်အမည်	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၁)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၂)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၃)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၄)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၅)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၆)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၇)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၈)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၉)	အကဲဖြတ် အမှတ်ပေး သူ(၁၀)	စုစု ပေါင်း	အဆင့်
၁	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀	၁၀၀	၁
၂	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၈	၈	၈	၈	၈	၈	၈	၈	၈	၈	၈၀	၂
၃	အုတ်ရေလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း	၆	၆	၆	၆	၆	၆	၆	၆	၆	၆	၆၀	၃

ရေစကြိုမြို့နယ် ကိုင်းမကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ မြေခဲတောင်ကျေးရွာမှ စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် ကာလ

.၉.၂၀၂၁

စဉ်	စီမံချက်အမည်	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄	၂၀၂၅
၁	ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၁	√				
၂	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်း ဖွင့်လှစ်ခြင်း	၂			√		
၃	အုတ်ရေလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်း	၃				√	

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) မြေခဲတောင်ကျေးရွာ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစု ပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၁၀	၂၀	၃၀
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၇၀	၈၀	၁၅၀
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ်	၇၅	၉၅	၁၇၀
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၉၀	၁၄၀	၃၃၀
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၆၄၆	၄၀၀	၁၀၄၆
၆၅ နှစ်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၉	၂၁	၅၀
စုစုပေါင်း		၁၀၂၀	၇၅၆	၁၇၇၆
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		၄၄၅		

ရင်းမြစ်…(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး

မှတ်ချက်။ ။အသက်အုပ်စု၁နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှအသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁နှစ်မှ၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅နှစ်မှ၉နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၀)နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ၁၄နှစ်ဆိုသည်မှာအသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှအသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅နှစ်မှ၆၄နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက်(၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက်၆၅နှစ်နှင့် အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ် နှင့်၎င်းထက်အသက်ကြီးသည့်အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေခဲတောင်ကျေးရွာသည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်ရှိသည့် လူဦးရေသည် ကျေးရွာလူဦးရေပေါင်း၏ (၇၇.၄၇)ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၆၂	၈၅၀		၄၅၀	၄၀၀		မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂၀	၃၀		၂၁	၉		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☑
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၀	၁၁၀		၅၉	၅၁		မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁၀	၁၀		၇	၃		မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☑
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀	၄၅			၄၅		မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား	၃	၄					မြင့် ☐ လတ်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ် ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	/ ဝန်ထမ်း							နိမ့် ☑
၇	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၈	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၄၀	၈၇		၈၇			မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
၉	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၁	လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၁၀		၆	၄		မြင့် ☐ လတ်☑ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၂	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား							မြင့် ☐ လတ်☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ် ပြီးမှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီး ဦးဆောင် သည့်အိမ် ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	/ ဝန်ထမ်း							နိမ့် ☐
၁၄	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၇	ပညာရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၈	ကျန်းမာရေး							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၁၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
၂၀	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ							
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း							☒
	အလုပ်သမား	၁၃၃	၃၆၃		၁၆၃	၂၀၀		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်					အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု	ဦးရေ			
					ကျား	မ		
	/ ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား							
၂၁	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကုမ္ပဏီများတွင်လုပ်ကိုင်သူများ							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း							မြင့် ☐ လတ်☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း	၄၄၅	၁၁၄၆		၇၉၃	၃၅၃		☒

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။။“အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ”အရေအတွက်တွင်**“မိသားစုဝင်လုပ်အား”ထပ်မံထည့်သွင်း**ကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **“ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)”** ဆိုသည်မှာဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင်ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက်အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ – **“စိုက်ပျိုးရေး”** ကဏ္ဍ၏ **“ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း”**တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု **“မြင့်”** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန်အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ မြေခဲတောင်ကျေးရွာတွင် တောင်သူလုပ်ငန်း ၊ အရောင်း အဝယ်လုပ်ငန်းများ၊ ယက္ကန်းလုပ်ငန်း၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ပညာရေး ဝန်ထမ်းများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများတွင် လုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ် ရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊မအလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၆၀၀၀	၄၀၀၀		
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း (ယက္ကန်း)	နေ့စား		၇၀၀၀		၆၀၀၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊	နေ့စား	၇၅၀၀	၅၀၀၀	၆၀၀၀	၅၀၀၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
	ပန်းရံလုပ်ငန်း					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်(၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ÷၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ကျေးရွာတွင်သာ လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးမှာ လုပ်အားစိုက်ထုတ်မှု မတူညီကြ၍ လုပ်အားခနှုန်းထားများလည်း မတူညီကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
လယ်မြေ	၅၀	ကောင်း ☐ သင့်☑ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၅၀၀	ကောင်း ☐ သင့်☑ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း		☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်ကသီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသောစိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကိုဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ မြေခဲတောင်ကျေးရွာတွင် မြေဧက (၀.၅)ဧကမှ (၁၀)ဧကအထိ ပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူ များရှိပါသည်။ လယ်မြေနှင့် ယာမြေများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ရေနံ၊ကျောက်မျက်စသည်။)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ကျောက်၊သဲ၊ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☐ သင့်☑ နည်း ☐ မရှိ ☐	လွယ် ☑ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	☒	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ – မြေပေါ်ရေ (အင်း၊အိုင်၊ကန်၊ချောင်း၊မြစ်၊စိမ့်စမ်း)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
ရေ – မြေအောက်ရေ (တွင်းတိမ်၊တွင်းနက်၊လက်တူးတွင်း)	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော – အပူပိုင်းသစ်တော	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑
သစ်တော – ဒီရေတောများ	များ ☐ သင့်☐ နည်း ☐ မရှိ ☑	လွယ် ☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☑	လျော့ ☐ တိုး ☐ အပြောင်းအလဲမရှိ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ မရှိပါ။ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် လယ်မြေနှင့် ယာမြေများ တွေ့ရပါသည်။ ယင်းမြေများမှ နွားစာနှင့် ဆေးဘက်ဝင် အပင်အချို့ တွေ့ရပါ သည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သောပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၉၅	၁၀၀	၂၃၀	၂၀

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ မြေခဲတောင်ကျေးရွာတွင် ဆိတ်ခြံပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စု ရှိပါသည်။ ကားပိုင်သော အိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိပြီး ထွန်စက်ပိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ အသင့်အတင့် ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲတစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏၃၀ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကိုဖော်ပြရန်)
၃လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု			အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___________ အစာလျှော့စား = ___________ အထောက်အပံ့ယူ = ___________ ချေးယူ = ___________ လုပ်အားခကြိုယူ = -----------
၃လနှင့်၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၀	၁၅	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___________ အစာလျှော့စား = ___________ အထောက်အပံ့ယူ = ___________ ချေးယူ = ၂၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ___________
၆လမှ၁၂လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၁၄	၈	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ___________ အစာလျှော့စား = ___________ အထောက်အပံ့ယူ = ___________ ချေးယူ = ၁၄ လုပ်အားခကြိုယူ = ___________

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ၃လမှ ၆ လကြား ဝမ်းစာ ဖူလုံသော အိမ်ထောင်စု (၁၅)ရှိပြီး၊ ၆ လမှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံသော အိမ်ထောင်စု (၈)စု ရှိပါသည်။ အသေးစား ပုဂ္ဂလိက ငွေစုငွေချေး အဖွဲ့အစည်းများမှ ချေးယူစားသောက်ကြပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖ၆၄နှစ်နှင့်အထက်	-	-	-
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသောမသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။။ မိသားစု စောင့်ရှောက်မှု မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို မရှိပါ။ ဆင်းရဲ၍ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု (၈)စုရှိပါသည်။ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သော မိသားစုများ မရှိပါ။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	မြစ်ရေကြီးမှု						
၂	လျှပ်တပြက်ရေကြီးခြင်း						
၃	မုန်တိုင်းဒီရေ						
၄	ဆူနာမီ						
၅	တိုင်ဖုန်းမုန်တိုင်း						
၆	လေဆင်နှာမောင်း						
၇	ငလျင်	√					
၈	အပူလွန်ကဲခြင်း		√				
၉	စိုက်ပျိုးမြေများတွင်ရေငံဝင်ရောက်မှု		√				
၁၀	အအေးလှိုင်း						
၁၁	မိုးသီးကြွေကျမှု						

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
၁၂	မိုးခေါင်ခြင်း	√					
၁၃	တောမီးလောင်ခြင်း	√					
၁၄	မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း						
၁၅	ကမ်းရိုးတန်းတိုက်စားမှု						
၁၆	မြေပြိုခြင်း						
	လူကြောင့်ဖြစ်တဲ့ဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁၇	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	√					
၁၈	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ရေ)						
၁၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း						
၂၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း						
၂၁	ငှက်ဖျားရောဂါ						
၂၂	တီဘီရောဂါ	√					
၂၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	√					
၂၄	ကူးစက်ရောဂါ	√					
၂၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ						
၂၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	√					
၂၇	လူကုန်ကူးခြင်း						
၂၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းစသည်						

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင်စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊မိုးခေါင်ခြင်း စသည့် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။ အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စုအောက် – နိမ့် အိမ်ထောင်စု ၁၀၀တွင်၂၅မှ၅၀အိမ်ထောင်စု – လတ်၊ အိမ်ထောင်စု၁၀၀တွင်၅၀အိမ်ထောင်စုအထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် မိုးနည်းရပ်ဝန်းဖြစ်သည့်အတွက် မိုးခေါင်ခြင်းဒဏ် ခံကြရပြီး တစ်ခါတစ်ရံ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း အနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (ထိခိုက်မှုလျှော့နည်းရေးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်အစီအမံများ)		
	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ	နိမ့်	လတ်	မြင့်	နိမ့်	လတ်	မြင့်
၁	လူငယ်	√					
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	√					
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ	√					
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင်နေထိုင်သူ						
၅	ပင်လယ်/မြစ်ကမ်းဘေးနေထိုင်သူများ						
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ချေများသောနေရာတွင်နေထိုင်သူများ						
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)						
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ						
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ						
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ကျပန်းများ	√					
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ						
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဇရိယာတွင်နေထိုင်သူများ						
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင်နေထိုင်သူများ						
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ						
၁၅	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ						
၁၆	နေရပ်ပြန်အခြေချသူများ						
၁၇	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ						
၁၈	ကားမောင်းပြီးအသက်မွေးသူများ						

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာရှိလူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများစသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူထိခိုက်သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါကမည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြ

ပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူငယ်များတွင် ထိခိုက်မှု အနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	သုခမေတ္တာ အောက်စီဂျင် ကူညီရေး	၁☐၂☑၃☐	၉	၃	၁၂	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ကျန်းမာရေး☑ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐
၂	ပရဟိတ အသင်း	၁☐၂☑၃☐	၁၀	၁၀	၂၀	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐
၃	မီးသတ် တပ်ဖွဲ့	၁☐၂☑၃☐	၁၅		၁၅	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☑ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊လူငယ်အဖွဲ့၊ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် ပရဟိတအဖွဲ့(၂)ဖွဲ့ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့်အစီအစဉ်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	Pact Myanmar	၁☐၂☑၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☑ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐
၂	စထာပနာ	၁☐၂☑၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☑ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐
၃	သမလီမိတက်	၁☐၂☑၃☐၄☐၅☐၆☐၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☑ကျန်းမာရေး☐ ဘာသာရေး☐စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ရန်ပုံငွေဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှဒေသအ ကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမ ဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင်စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် <u>ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်</u>။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ NGO အဖွဲ့အစည်းများမှ အစုအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းလျှက် ချေးငွေလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား (မြေပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား (၁၃) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၀	၂၀	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်	၂၃၀	၁၀	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား	၁၀၀		တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား	၉၅	၁၀	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ကေအထက်			တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၄၄၅	၄၀	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ (၂.၅)ကေအောက် ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၂၃၀)စု၊ (၂.၅)ကေအထက် ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၁၀၀)စု၊ (၅)ကေ အထက် ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု (၉၅)စု ရှိပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက်(ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	၃၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☑
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၄	ရေသွင်း မြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☑မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐	လျော့☐တိုး☐ အပြောင်းအလဲမရှိ☐
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	ရှိ☐မရှိ☐	လျော့☐တိုး☐

စဉ်	အရင်း အမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု		
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်(မှန်ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က အခြေအနေ(မှန်ရာတစ် ခုကိုသာရွေးရန်)
			ရာသီအလိုက်☐မဖြေဆိုပါ☐	မဖြေဆိုပါ☐	အပြောင်းအလဲမရှိ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဆည်ရေနှင့်ကျေးရွာပိုင်ကွင်း(၁)ကွင်းနှင့် အခြားကျေးရွာပိုင်ကွင်း(၂)ကွင်းတို့ အလှည့်ကျစိုက်ပျိုးရပြီး မိုးကောင်းမှသာ စိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧကအထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေး ရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု(မှန် ရာတစ်ခုကို သာရွေးရန်)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျှမ်း မျှ	မှ	ထိ			
ကုလားပဲ	၂၀၀	တင်း	၁၅	၂၀	၁၀	၁၀	၂	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☐
နှမ်း	၁၀၀	တင်း	၅	၁၀	၆	၉	၁၂	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☐
ပဲတီစိမ်း	၃၀	တင်း	၁၀	၁၅	၇	၈	၁၂	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☐
နံ့စားပြောင်း	၅၀	တင်း	၁၀	၁၅	၈	၈	၁၂	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐ နိမ့်☐
ပဲကြား	၂၀	တင်း	၁၀	၂၀	၉	၉	၁	မြင့်☐လတ်☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ☑ နိမ့်☐	မြင့်☐လတ☑ နိမ့်☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေခဲတောင်ကျေးရွာတွင် မိုးခေါင်သည့်နှစ်တွင် သီးနှံအထွက်နှုန်းနည်းပြီး နံ့စားပြောင်းကို နွားစာအဖြစ် စိုက်ပျိုး၍ အပင်ကိုရိတ်သိမ်းကျွေးကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၅			၃၀၀
လက်တွန်းထွန်စက်	၃			

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ အရေအတွက်
အစေ့ချကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၂			၃၈၀
ရေစုပ်စက်				
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၃			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ထွက်စက်၊လက်တွန်းထွန်စက်၊ခြွေလှေ့စက်များ၊ မြတ်ရိတ်စက်များ လုံလောက်မှု ရှိသဖြင့် အခြားကျေးရွာများမှ ငှားရမ်း သုံးစွဲခြင်း မရှိပါ။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီး မှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☑မဖြေဆိုပါ☐**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ☐အသင့်အတင့်ရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူရသည်☐ရသည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရနိုင်သည်☐ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည☑မဖြေဆိုပါ ☐**
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	**ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ဘဏ်မှ ပုံစံ(၇)ပြ၍ ချေးငွေများ ချေးယူရပါသည်။စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ မျိုးစေ့ များဝယ်ယူခြင်း၊ ပွဲရုံများမှ ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးနေကြပါသည်။သဘာဝမြေဩဇာ၊ မြေဆွေးများ အလွယ် တကူရရှိ၍ အခြားမြို့များမှ မဝယ်ယူရပါ။ကျေးရွာတွင် ကျပန်းလုပ်သားများ ရှိသဖြင့် လုပ်သားရရှိ ပါသည်။သီးနှံထွက်နှုန်း တိုးစေရန် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း☐ရာသီဥတုမမှန်☑မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☑လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်☐ ပလပ်မြေများရှိသည်☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☐မဖြေဆိုပါ☑
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☑လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓာတ်မြေဩဇာနှင့်အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန် ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☐ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ☐အသင့်အတင့်ကျ☐အနည်းငယ်☐မဖြေဆိုပါ☑
ရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်သည့်သီးနှံများနှင့်ပတ်သက် သောသတင်းအချက်အလက်လက် လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့်သီးနှံ စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များလက်လှမ်းမီမှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ရောဂါပိုး အသင့်အတင့်ကျရောက်တတ်သဖြင့် သီးနှံထွက်နှုန်းလျော့နည်းကြောင်း၊ လယ်ယာမြေများကို တိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ–၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၄	၁၇၀
နို့စားနွား	၁	၁၀
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၅၀	၂၅၀၀
သိုး		
ဝက်	၁၀	၂၀၀
ကြက်		
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ် ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်☐အသင့်အတင့်ရနိုင်☑မဖြေဆိုပါ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင်☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်☑မဖြေဆိုပါ☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ် ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်☐မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်**) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☑ မဖြေဆိုပါ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐ မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်☐အသင့်အတင့်ရှိသည်☑မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန်ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ကောင်း☐သင့်တင့်မျှတ☐မဖြေဆိုပါ☐
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐ မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်☐ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်☐အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည်☐မဖြေဆိုပါ☐
ရာသီဥတုအခြေအနေပြောင်းလဲမှု (အပူချိန်၊မိုးရေချိန်)	ထိခိုက်သည်☐ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆိတ်၊ နွား၊ ဝက်၊ နို့စားနွားများ မွေးမြူကြပါသည်။ ငါး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုမရှိပါ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် ချေးငွေများလုံလောက်စွာ မရရှိသဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသော အချက်များ ရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည်☑စားကျက်မြေလုံးဝ မရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည်☐ရေလုံးဝမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ☐မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များလုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ☐ချေးငွေလုံးဝ မရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေးအစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ☐ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်း မှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ☐မဖြေဆိုပါ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ☑လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ☐ လုံးဝချေးငွေမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀ နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသော အချက်များ ရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	**ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်း မှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	**မလွယ်ကူပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ပြင်းထန်သောရာသီဥတုအခြေအနေများ (ဥပမာ-ရေကြီးခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်း)	**ထိခိုက်သည်☑ မထိခိုက်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
အပူချိန်ပြောင်းလဲမှုပိုမြန်ခြင်း	**နည်း ☐ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
မိုးရွာသွန်းမှုပိုများခြင်း	**နည်း ☑ များ ☐ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ☐**
ရာသီအလိုက်ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များနှင့်ပင်လယ်ငါးဖမ်းခြင်းနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာအကြံဉာဏ်များ လက်လှမ်း မီခြင်း	**အလွယ်တကူမရ ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ☑**

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု မရှိပါ။အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များ ရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**များ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်☐ဈေးကွက်အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည်☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း☑သင့်☐မဖြေဆိုပါ☐**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ☐သင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း☑သင့်☐မဖြေဆိုပါ☐**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ချေးငွေရနိုင်သည်☑မဖြေ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ဇယား၂၂နှင့်၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
	ဆိုပါ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူရနိုင်သည်။☐** **နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရနိုင်သည်။☐ မဖြေဆိုပါ☑**
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်သည်☐အသင့်အတင့်☑** **မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**များ☐အသင့်အတင့်☑မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် …ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း –
ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးယက္ကန်းလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး အခြားအသက်မွေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/** **ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	**ရှားပါး☑လုံးဝမရ☐မဖြေဆိုပါ☐**
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သောအခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်ရှိခြင်း	**စျေးကွက်မကောင်း☑စျေးကွက်မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐**
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	**စျေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည်☑** **လုံးဝနားမလည်☐မဖြေဆိုပါ☐**
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ညံ့☐အလွန်ညံ့☐မဖြေဆိုပ☑**
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	**ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည်☑ကုန်ကြမ်းမရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	**ပုံမှန်မရပါ☐လုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☑**
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရရှိပါ☐ချေးငွေမရပါ☑** **မဖြေဆိုပါ☐**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ **ရှင်းလင်းချက်**(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား၂၀နှင့်၂၁ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ**☑ **နည်းပညာနှင့်**အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ**ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ☐မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်းမရှိ☑ လုံးဝမတတ်☐ မဖြေဆိုပါ☐**
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	**အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း☑ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုအား ကျွမ်းကျင်စွာ တက်မြောက်သူ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါ သည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသောအိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၁၀	၄	၃	၇				၄	၃	၇
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃လအထိ										
	၆လအထိ										
	၁၂လအထိ		၄	၃							
	၁၂လအထက်										

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှုမဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါမှု

မပါမှုစသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူမူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှနိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ပြည်တွင်းတစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **“ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ”** ဟုသတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်းဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။သားသမီးနှင့်ဆွေမျိုးများထံတွင်ခိုလှုံရန်၊မှီခိုရန်သွားရောက်အခြေချနေသော၊ကျန်းမာရေးအရအမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခင်ကရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူယခုလက်ရှိကာလတွင်မူလဌာနေတွင်ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည်ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ယခုလတ်တလောတွင်ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်းဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများမှာ ဝန်ထမ်းများ၊စျေးသည်များနှင့် ကျပန်းလုပ်သားများဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏အဓိကအကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ	
		ကျား	မ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သောအလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန်	၄	၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သောအကြောင်းရင်း		
၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့်လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းရင်း		
၄	လူမှုရေး၊ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)		
၅	အမျိုးအမည်ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကိုဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ		

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်အခွင့်အလမ်း ရရှိရန် အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုနေရသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၁၀		၁၀	
၂	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	- က။ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)		☒		
	- ခ။ဘဏ်	၁၀			
	- ဂ။လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း				

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု(၁၀)စု ရှိပြီး ဘဏ်ဖြင့် ငွေပို့ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ရွာ)	ပခန်းကြီး	ပခုက္ကူ
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၀မှ၁မိုင် ☑၁မှ၅မိုင်☐ ၅မှ၁၀မိုင်☐၁၀မှ၁၅မိုင်☐ ၁၅မိုင်အထက်☐	၀မှ၁၀မိုင်☐၁၁မှ၂၀မိုင် ☑ ၂၁မှ၃၀မိုင်☐၃၀မှ၅၀မိုင်☐ ၅၁မှ၁၀၀☐၁၀၀မိုင်အထက်☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☐ကား/ထော်လာဂျီ☐ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☑ လှေ☐စက်လှေ☐	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☐ဆိုင်ကယ်☐ကား/ထော်လာဂျီ☑ ရထား☐သုံးဘီးဆိုင်ကယ်☐ လှေ☐စက်လှေ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည်☐ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း☐ အဝတ်အထည်☐ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံရနိုင်☐
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။အနီးဆုံးဈေးအနေဖြင့် ပခန်းကြီးဈေးတွင် ကုန်စိမ်း/ကုန်ခြောက်နှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး အကြီးဆုံးဈေးအဖြစ် ပခုက္ကူဈေးကွက်သို့ အသွားများကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☑ တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☑ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည☑ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☑ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ☑ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☑ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☑ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☑	နည်းသည်☑ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐လစဉ်☐ ၃-၆လအတွင်း☐ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ☐တစ်နှစ်နှင့်အထက်☐	အတိုးမဲ့☐ ၁မှ၂ % ☐ ၂မှ၅% ☐ ၅မှ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည်☐ ရှိသည်☐ မရှိပါ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏သတ်မှတ်ချက်အရကာလတိုချေးငွေဆိုသည်မှာ<u>အနည်းဆုံးတစ်ရက်မှအများဆုံး</u>

တစ်နှစ်အထိ၊ကာလလတ်ချေးငွေဆိုသည်မှာ၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ၊ကာလရှည်ချေးငွေဆိုသည်မှာ၅နှစ်မှ၁၀နှစ်အထိဟုသတ်မှတ်ထားပါသည်။အကယ်၍၁၀နှစ်ကာလအထက်ရှည်ကြာစွာချေးပေးသောချေးငွေများရှိခဲ့သောကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ဘဏ်မှချေးငွေကို ၁ဧက မှ ၅ဧက အတွင်းချေးယူရရှိကြောင်း၊ ၁ဧက (၁)သိန်း ရရှိကြောင်း ၊သ/မ ချေးငွေ တစ်ဦးလျှင် (၁)သိန်းခွဲရရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ"ရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို။))
မြေဆီဩဇာအခြေအနေ	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ☐မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ☐မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ☐မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☐မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☐မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☑မရှိ☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေဆီ၊ မြေဩဇာ ကောင်းမွန်မှုမှာ မိုးလေဝသ မှန်ကန်မှု၊ ဓါတုဆေးများ ပေါင်းသတ်ဆေးများ အလွန်အကျွံသုံးစွဲမှုများကြောင့် တဖြည်းဖြည်းလျော့နည်းလာကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။စွန့်ပစ်အမှိုက်များပြစ်ရန် သီးခြားနေရာသတ်မှတ်ပေးထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့်စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ			
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၃၇၅	၄၄၀	၈၁၅
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၉၀	၁၄၀	၃၃၀
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၅၀	၁၉၀	၃၄၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၄၆	၆၅	၁၁၁

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသောအတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ဖော်ပြ

ပါ အချက်နှင့်ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင်ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကိုဆိုလိုပါသည်။ဥပမာ – <u>ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်</u>အဋ္ဌမတန်း (Grade 8)တွင်ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက“အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်လည်းကောင်းတတိယတန်း(Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက(သို့မဟုတ်)ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ–ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)ရှိသည်ဆိုပါက “မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။“ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက–ကျောင်း)”ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း(Grade4) အောင်မြင်ပြီးအလယ်တန်းပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက“မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ”တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကိုသင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကိုကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်းစာလုံးဝမတတ်ပါက“စာမတတ်သူဦးရေ”တွင်သာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းသား/သူများသည် အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောကြောင့် ပညာတတ်ဦးရေနည်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၇၅	၉၅	၁၇၀
အလယ်တန်း	၁၉၀	၁၄၀	၃၃၀
အထက်တန်း	၁၅၀	၁၉၀	၃၄၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၄၆	၆၅	၁၁၁

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် <u>ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသောစာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ</u> ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။၎င်းအပြင်“ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး”ကိုသင်ယူဆည်းပူးနေသောကျောင်းသူ/သားများ **ကိုအခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှသတ်မှတ်ထားသောပညာရေးစနစ်/အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီသတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျောင်းတက်နှုန်း ကျား (၄၆၁)နှင့် မ (၄၉၀)ဦး ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်
က။ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐မူလွန်☐အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐အလယ်တန်း☑ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐အထက်တန်း☐

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ဝမှ၁မိုင်☑ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၁၅မိုင်မှ၂ဝမိုင်☐ ၂ဝမိုင်အထက်☐
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်☐စက်ဘီး☑ ဆိုင်ကယ်☐ကား☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၇၃၄၄'
င။အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့်☐ ညံ့☑
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☑ မလုံလောက်ပါ☐
ဆ။ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း☑ သင့်☐ ညံ့☐မရှိ☐
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☑ တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ☐

ဓ။ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၂	၁ဝ	၁၂
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။။။ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ခ၊ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရပါမည်။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည်စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏စုစုပေါင်းဧရိယာကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ အလှူရှင်များမှ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှု အနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ–၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်☑ မလုံလောက် ☐
တပည့် – ဆရာအချိုး	၄ဝ: ၁အောက်☑ ၄ဝ: ၁အထက်☐
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ☑ နည်း☐ လတ်☐ များ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ☐ မရှိ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☑ မလုံလောက်☐
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့်☐ အသင့်အတင့်☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ☐ နည်း☑

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ပျက်စီးခြင်း	မရှိ☑ နည်း☐ လတ်☐ များ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျောင်းဆရာ၊ ကျောင်းသားအချိုးများမှာ အညီမျှသည့်အတွက် ဆရာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ကျောင်းအားကစား ပစ္စည်းများလည်း လုံလောက်မှု မရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၉) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၉-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၆	တီဘီ	မြင့်☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၇	ဆီးချို	မြင့်☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့်☐ နိမ့်☑ မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်☐ နိမ့်☐ မရှိ☑

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါသည် ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲတွင် အဖြစ်များပါသည်။ အခြားရောဂါဖြစ်ပွားမှုမှာ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(၉-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း(ရှိ/မရှိအမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√	
၂	ဆုံဆို့၊ကြက်ညှာ၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ	√	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	√	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√	
၆	အခြားစုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု**	√	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊အလေးချိန်၊လက်မောင်းပတ်)	√	
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမှ နှစ်စဉ်လိုအပ်သော ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးပါသည်။ပညာပေး အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

(၉-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ဌာနခွဲ	၀မှ၁မိုင်☑ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐ ၁မိုင်မှ၃မိုင် ☑ ၃မိုင်မှ၅မိုင်☐ ၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀မှ၁မိုင်☐ ၁မိုင်မှ၃မိုင်☐ ၃မိုင်မှ၅မိုင် ☐၅မိုင်မှ၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☑	ရှိ☑ မရှိ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည်☑ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင်ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည်☑ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပါသည်။ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ရှိပါသည်။

(၁၂) ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(၁၂-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၁၅၀	ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☑

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
				မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၁၀၀	ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	နွေ ☑ မိုး ☑ ဆောင်း ☑
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်		ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ ရေတွင်းများမှာ ရေအရည်အသွေး စစ်ဆေးထားမှုမရှိဘဲ သုံးစွဲနေကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ–၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၄၄၅
မသန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိအိမ်သာ	

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ည) ကျား – မရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက်အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သောအချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင်တက်ရောက်သူများမှမှန်သည်ဟုယူဆသောတစ်ခုကိုရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများတွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်းကျေးရွာအတွင်းရှိမိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက်ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက်လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၅	အမျိုးသမီးများသတင်းအချက်အလက်နှင့်သင်တန်းများလက်လှမ်းမီမှု (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ တိုးချဲ့ပညာပေးဝန်ဆောင်မှုများ၊အိမ်တွင်းမှုသက်မွေးသင်တန်းများ၊ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုနှင့်အသိအမြင်မြှင့်တင်ခြင်းများ)	ရှိ☑	မရှိ☐
၆	အမျိုးသမီးများ၏ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ☑	မရှိ☐
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သောကဏ္ဍများတွင်အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးများအတွက်တူညီသောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	ရှိ☐	မရှိ☑
၈	အိမ်ထောင်စု (သို့) ကျေးရွာထက်ကျော်လွန်၍ အမျိုးသမီးများ၏ ဦးဆောင်လုပ်ရှားမှု	ရှိ☐	မရှိ☑

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ နှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှု အတွက် အသိပညာများကို တီဗွီ၊ ဖုန်းများမှ တဆင့် ရရှိပါသည်။

(၄) အခြေခံအဆောက်အဦများအခြေအနေ

(၄-၁) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ရွာတွင်းလမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☑ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☑ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☑ မရှိ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☐၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☑	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☑ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကုန်ထုတ်လမ်း	၁☐၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀-၁မိုင်☐ ၁-၅မိုင်☐ ၅-၁၀မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐	ရှိ☐ မရှိ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။။မြေသားလမ်း - ၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းများဖြစ်သဖြင့် မိုးရွာပြီးချိန်များတွင် သွားလာရခက်ခဲမှုရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့်ပျက်စီးမှုရှိပါကဖော်ပြရန်
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကွန်ကရစ်တံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ☐ မရှိ☐
သစ်သားတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ် ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ် ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐
ရေပြွန်	၁၂’x၁’	ကောင်း☐ သင့်☑ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☑ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ် ပတ်လုံး☑	ရှိ☐ မရှိ☑
ရေကျော်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ၁နှစ်☐ ၂နှစ်မှ၅နှစ်☐ ၅နှစ်အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ် ပတ်လုံး☐	ရှိ☐ မရှိ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပေါ်တွင် ရေပြွန်တစ်စင်း ရှိကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃)   ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင်✓ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☐	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☐	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
အခြား (ချောင်း၊မြောင်း၊ အင်း၊အိုင်)	၀မှ၁၀မိုင်☐ ၁၁မှ၂၀မိုင်☐ ၂၁မှ၅၀မိုင်☐ ၅၀မိုင်အထက်☐ အသုံးမပြုပါ☐	၁☐၂☐၃☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊သမ္ဗာန်၊၂ – စက်လှေ၊၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ကျေးရွာသည် မြစ်ကြောင်းနှင့် မနီးသဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်သည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော်လာ ဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်			၃၅၀	၄၅၀		၃၂	၂၂		၂၅

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီကား၊ နွားလှည်းများသဖြင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များ ကျေးရွာမှ မြို့သို့ အခက်အခဲ မရှိသယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	အမျိုးသမီးဦး ဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၃၃၃	၁၅	ကောင်း☑သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☑
ဆိုလာစနစ်	၆၇	၂၀	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☑
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
လေစွမ်းအင်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐ မဖြေဆို☐	ရှိ☐မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော			☒	☒

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မှိုက်ပင်ကုန်းကျေးရွာ အိမ်ထောင်စု(၆၇)စုသည် ဆိုလာစနစ်ကို အသုံးပြုပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်မီးကို အသုံးပြုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အင်တာနက်လက်လှမ်းမီသည့်အိမ်ထောင်စု
အရေအတွက်	၅၀၀	၃၀၀	၄၃၀	၄၃၀	၅၀၀

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် အင်တာနက်လိုင်းများ အသုံးပြုနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ရှိခြင်း	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☐သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း☑သင့်☑ညံ့☐မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ☐နည်း☐များ☑
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာ များ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင် ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ☐မရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။   ။ကျေးရွာမှ ဘုရားပွဲ၊ အလှူပွဲများကျင်းပချိန်တွင် လူငယ်များအတွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။သာရေး၊နာရေး၊ ဘာသာရေးများတွင် လူငယ်များတက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁)   လုံခြုံရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်းနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ☑မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
ဆိုင်ကလုန်း (သို့) အရေးပေါ်အခြေအနေ အကာအကွယ်များနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐

ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျား	မ
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐
မီးဘေးအန္တရာယ်ကာကွယ်ခြင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများနှင့်လက်လှမ်းမီခြင်း	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐မရှိ☐မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မြေခဲတောင်ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ကောင်းမွန်ပါသည်။စိုက်ဘဏ်နှင့် အသေးစားငွေချေးအဖွဲ့များမှ အာမခံဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိပါသည်။

(၈-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑	စိုးရိမ်ရသည်☐ သာမန် ☐ မရှိ ☑

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မိုက်ပင်ကုန်းကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှုများ ၊ ခိုးမှုများ၊ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲ အကြမ်းဖက်မှုများမရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။